

Forstår du alvoret, Solberg?

ATOMVÅPEN
Frode Ersfjord

Atomvåpenstatene boikottet FN-forhandlingene om et atomvåpenforbud i sommer. Flere varslet at de aldri ville signere en slik avtale. Norges regjering stilte lydigg opp for sine atomvåpenallierte, og latterliggjorde forbudsprosjektet som populisme. Vil Nobels fredspris til ICAN, organisasjonen som arbeidet frem avtalen sammen med en rekke ledende land, lede til politiske endringer?

For å forstå hvorfor atomvåpenstatene tviholder på sine masseødeleggelsesvåpen, må man sette seg inn i deres situasjon. Atomvåpen er det ultimate statussymbolet for de største og sterkeste, samtidig som et økende antall mindre stater ser på det som en sikkerhetsgaranti. Statussymbolet som ligger i å kunne ødelegge verden i løpet av minutter kan være vanskelig å forstå, men det følger av en politisk doktrine som har vært uendret siden 1950-tallet.

Det er to problemer: Avskrekking og førstebruk. Det første begrepet handler om å beskytte seg fra totalødeleggelse ved å true med enorm gjengjeldelse. Det andre handler om å skaffe seg politiske fordeler ved å true med ekstrem voldsbruk.

Felles for begge er at de involverer et spill hvor kun 50 av verdens 15.000 atomvåpen trenger å bli brukt for å drepe milliarder. Hungersnøden som følger av klimaendringene etter intense branner har blitt grundig beskrevet siden 80-tallet av forskere. Likevel utvikler verdens ni atomvåpenstater i dag nye våpentyper som er

DA VERDEN KOM TIL NORGE: Nato vil ha atomvåpen så lenge andre land har det, sa Erna Solberg da hun i går kommenterte Nobels fredspris til ICAN.

FOTO: MARIAM BUTT, NTB SCANPIX

mer egnet for bruk enn de gamle. Norges politikk i dag er å tie.

Det er altså et vitenskapelig faktum at bruk av atomvåpen vil skade ens egen befolkning. Atomvåpenstatenes sikkerhetspolitikk er derfor en selvmotsigelse, hvor elegante akademikere

raskt ute med å gjenta etter fredsprisen ble annonsert: Nato vil ha atomvåpen så lenge andre land har atomvåpen. Atomvåpenstatene USA, Storbritannia og Frankrike jobber intenst i Nato for at det skal fortsette slik. Å fordele skammen blant sine allierte har vært en solid suksess for dem som

vil ha verre atomvåpen i verden.

Denne politikken betyr i praksis at man aldri vil få en

atomvåpenfri verden, og at spredningen bare vil fortsette.

For Solbergs regjering virker det mulig å støtte målet om en atomvåpenfri verden uten å gjøre de ulovlige. Men om alle tenker slik, vil vi fortsette å legitimere atomvåpen til både selvforsvar og førstebruk. Det er verdt å merke seg at Norge er en del av Ikke-spredningsavtalen, som sier

” Verdens atomvåpenstater utvikler våpen som er stadig mer egnet for bruk. Vår politikk er å tie.

gjør karriere på å bortforklare verdens undergang, samtidig som våpenindustrien blir rik på det samme.

Prisen vil føre til fornyet politisk press på landene som unnskylder sine alliertes atomvåpenprogrammer.

Norges sikkerhetspolitikk avhenger i dag av trusler om bruk av atomvåpen først. Dette var Erna Solberg også

at de fem første atomvåpenstatene skal kvitte seg med sine våpen. Avtalen forplikter også Norge til ikke å tilrettelegge for at Nato blir en evig atomvåpenallianse.

Det er passende at Nobelkomiteen, som velges av Stortinget, deler ut prisen til ICAN. Norges nasjonalforsamling har hatt et klart politisk flertall for et atomvåpenforbud, som enda ikke har blitt omsatt i politikk. Den oppgaven må Stortinget nå ta på alvor.

Prosessen som ledet til et FN-forbud mot atomvåpen har ikke bare irritert på seg de som ikke forstår at verden kan bli ødelagt i morgen. Den har også gitt nytt giv til debatten om hvor grensene for staters voldsbruk bør gå. Atomvåpenforbudet utelukker politikk som en dag vil lede oss til verdens undergang. Derfor er Nobels fredspris til ICAN en av de mest fortjente i historien.

Frode Ersfjord,
Nestleder i Norges Fredsråd
frode.ersfjord@gmail.com

Statsstøttet rasisme

HUMAN RIGHTS SERVICE
Henrik Elman

Denne uka la Human Rights Service (HRS) ut en post på nettsidene deres der de oppfordret lesere til å ta vilkårlige bilder av muslimer som er ute og deltar i det norske samfunn. Det skulle bli en del av et prosjekt som skulle dokumentere «islams fremvekst» fordi «vårt kjære Norge» blir «fremmedgjort».

For meg fins det ingen annen måte å lese det enn som en måte å splitte opp og stigmatisere mennesker på bakgrunn av rase og religion. Og det er langt fra første gang. Hvordan kan vanlige folk finne seg i at vi skal bidra til dette?

Si at man prøvde å dokumentere en antisemittisk konspirasjon ved å knipse bilder av jøder. Det høres ikke helt greit ut, ikke sant? At det skal være innafor om man gjør det med muslimer er skummelt, og forteller mye om det offentlige ordskiftet.

Det har vært debatt om HRS, også til tider på Stortinget, helt siden de fikk støtte fra regjeringen. Intet mindre enn 6,4 millioner kroner har blitt bevilget gjennom støtteordningen «Tilskudd til nasjonale ressursmiljø på integreringsfeltet» siden 2014. De har gått til en organisasjon som ikke har noe ønske om å gjøre Norge til et bedre land å bo i for dem som kommer hit, eller de som bor her fra før.

På sin nettside skriver HRS at «vi står fritt til å kritisere hva vi måtte mene er klanderverdig, men kritikken skal alltid følges av forslag til tiltak». Det er derfor absurd at HRS driver med regelrett sensur i sine egne kommentarfelt.

Venstres Sveinung Rotevatn har tidligere tatt til orde for å kutte støtten, og jeg er sikker på at mange i partiet hans er enige. Nå sitter de i en posisjon til å gjøre noe med det. Det er også en sjanse for Erna Solberg å bevise at man faktisk ønsker toleranse overfor minoriteter, og for Høyre, som ofte prater om at vi bør bruke skattebetalernes penger fornuftig.

Det er ikke snakk om å være politisk korrekt eller å true noens ytringsfrihet. Det handler om hvilken retning Norge skal ta i spørsmålet om integrering. Hvis HRS ikke vil være med på å skape noe annet enn konspiranoia, får de finansiere det på egen hånd.

Truls Lie,
ansvarlig redaktør i Ny Tid
truls@nytid.no

Henrik Elman,
Trondheim
henrikelman.he@gmail.com

Essayistisk journalistikk – en siste replikk

NY TID
Truls Lie

For ikke å trette leserne, vil jeg bare minne Terje Karlsen (30. september) om at jeg allerede hadde forsvart vår essayistiske journalistiske metode i Klassekampen 23. september. Og poenget med kritikken av de nye positivistene, som ham, er at ekstreme faktakrav kan vippe over og hindre ytringsfriheten.

Selvfølgelig søker jeg å begrunne og faktabelegge så langt vi kan. Avisens hovedsak i septemernummeret har hele syv observasjoner eller vitenskapelige fakta støttet av et tusentalls

ansvarlige ingeniører i kritikken av den offisielle, mangelfulle amerikanske Nist-rapporten om brann som hovedårsak til kollaps. Dette drøftes friskt og ansvarlig i USA. Vi representerte altså motstemmene, da den «vedtatte sannheten» var godt kjent.

Begrunnet mistanke er ikke ren spekulasjon. Klassekampens redaktør går god for Nist-rapporten (19. august) og viser en underlig skråsikkerhet som vil imøtegås fra høyeste eksperthold i neste Ny Tid. Men vi setter punktum der, da dette absolutt ikke er «den nye linjen» som en del forsøker å klistre på oss.

Om noen ønsker seg et nyhetsmagasin – hva bloggeren Karlsen merkelig nok

kaller oss, og hva Ny Tid som ukeavis på 00-tallet hadde penger til – dét er en annen sak. Vi har så vidt råd til å være en månedlig kommentaravis som supplement til ukeaviser og dagspresse. Et enormt arbeid ytes likevel av en svært liten stab og en fantastisk gjeng med frilansere.

Så, skulle jeg virkelig, etter å ha stått bak 25.000 publiserte artikler over 25 år i Morgenbladet, Le Monde Diplomatique og Ny Tid, plutselig ha mistet forstanden? Når ble det en del av Vær varsom-plakaten å ta alt i verste mening? Der man engasjerer seg i debatt for å beseire, fremfor i dialog for å berike? Og hvor mange leste egentlig hva skribentene skrev? Ny Tid formidlet også

at en rekke katalanere mistenkte spanske myndigheter for konspirasjon (se kildene på nett). Skal ikke en kommentaravis kunne formidle stemninger og konflikter, spesielt der situasjonen er eksplosiv?

Vi publiserer 50 artikler hver måned, deriblant 30 anmeldelser av bøker og film. Vi har kompetente skribenter og essayister samt Kulturrådets støtte. Som redigert medium er ubegrunnede påstander sjeldne hos oss. Dette er vel grunnen til at vi nå fikk hundrevis med abonnenter og støtteerklæringer da Klassekampen kastet oss ut.